សកម្មភាពក្លឹបបរិស្ថានខ្ញុំ

សិស្សក្លឹបនាំគ្នាធ្វើស៊ុមដាំកូនឈើ

សិស្សក្លឹបក្រោយពេលដាំកូនឈើ

សិស្សក្លឹបដាំកូនឈើ

សិស្សក្លឹបធ្វើទ្រុងជីកំប៉ុស្ត

Mlup Baitong PO Box 2510. Phnom Penh 3. Cambodia.
Tel/Fax: ++855-23-214-409. Mobile: ++855-11-812-200. e-mail: mlup@forum.org.kh

បរិស្ថានខ្ញុំ

ចេញផ្សាយប្រចាំ ៣ខែ ម្តង (លេខ៣)   ឆ្នាំទី១ ខែតុលា_ធ្នូ ឆ្នាំ២០០១

សិស្ស សន សុភ័ណ ថ្នាក់ទី៥
សាលាបឋមសិក្សាឃោសាង

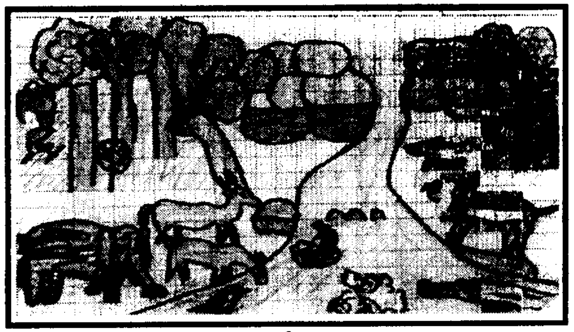

សាលាបឋមសិក្សា៧មករា

សត្វព្រៃ

សិស្ស កាន់ ថាន ថ្នាក់ទី៥
សាលាបឋមសិក្សាគីរីវ័ណ្ណ

ឈ្មោះ កាន់ ចេងចេ ថ្នាក់ទី៥
សាលាបឋមសិក្សាគីរីវ័ណ្ណ

សាលាបឋមសិក្សា៧មករា

ហាមលក់

សួស្តី!

ប្អូនៗសិស្សានុសិស្សជាទីនឹករលឹក! តើប្អូនៗសុខសប្បាយ[illegible]បានជួបគ្នាពីរដងរួចមកហើយតាមរយៈព្រឹត្តិប័ត្រ **"បរិស្ថានខ្ញុំ"** ។ [illegible] **បរិស្ថានខ្ញុំ** សូមនាំយកព្រឹត្តិប័ត្រថ្មីមួយទៀត ស្តីពី **"សត្វព្រៃ"** ដែលមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងមកបង្ហាញប្អូនៗតាមពាក្យ**សន្យា**។ **តើសត្វព្រៃជាអ្វី?** សូមប្អូនៗសាកល្បងអានព្រឹត្តិប័ត្រលើកនេះ តើមាន**អ្វីប្លែក ?** [illegible] **បរិស្ថានខ្ញុំ** សូមនាំប្អូនៗអោយស្គាល់ពីទឹក ។

បរិស្ថានខ្ញុំ សង្ឃឹមជឿជាក់ថា ប្អូនៗ**នឹង**[illegible] កំនាព្យ និងសំនួរ ស្តីពី **"ទឹក"** ផ្ញើតាមរយៈប្រអប់សំបុត្រ ។

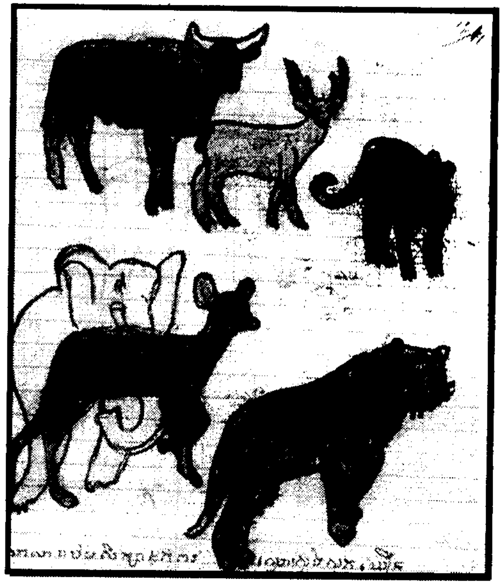

ឈ្មោះ សួង សុកឃឿន សាលាដក់ពរ

៣- នាទីកំសាន្ត

៤- ស្នាដៃគ្រូ- សិស[illegible]

៥- ចំរៀង[illegible]

៦- [illegible]

៧[illegible]

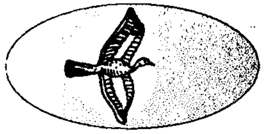

សត្វព្រៃ

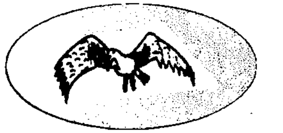

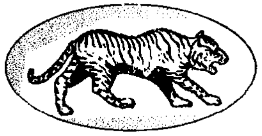

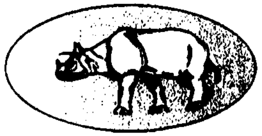

អ្វីទៅជាសត្វព្រៃ?

សត្វព្រៃគឺជាសត្វទាំងឡាយណា ដែលមិនត្រូវបានផ្សាំងដោយមនុស្ស ចាប់តាំងពីសត្វតូចរហូតដល់សត្វធំ ដូចជាពីងពាង ដង្កូវ ជន្លេន ចាប ព្រាប ត្រី ក្តាម ខ្យង ពស់ ខ្លា ដំរី... ។ សត្វព្រៃមិនគ្រាន់តែមាននៅក្នុងធម្មជាតិ ដូចជាព្រៃភ្នំ តំបន់ដីសើម បឹង ទន្លេ ប៉ុននោះទេ ប៉ុន្តែក៏មាននៅជុំវិញខ្លួនយើងដែរ ។

ដើម្បីអោយងាយស្រួលដល់ប្អូនៗទាំងអស់គ្នាក្នុងការការពារ និងថែរក្សាសត្វព្រៃអោយបានគង់វង្ស ប្អូនៗត្រូវស្គាល់សត្វព្រៃអោយបានច្បាស់លាស់ ។

លំហាត់ត្រិះរិះ

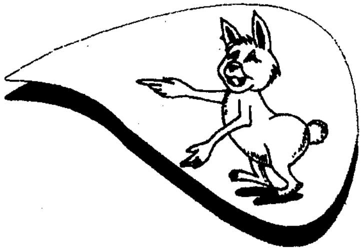

១- ចូរប្អូនៗបំពេញ:

ឈ្មោះសត្វ　　　　　ស៊ីអ្វីជាអាហារ?

ពស់ --

ក្រពើ --

កំប្រុក --

ត្រី --

ដំរី --

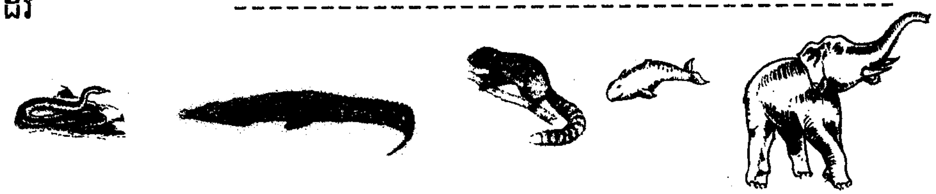

២- ចូរប្អូនៗគូសសញ្ញា (✓) ក្នុងប្រអប់និមួយៗថាតើសត្វណាខ្លះជាសត្វព្រៃ

.ខ្លា	☐	មាន់	☐	.ប្រចៀវ	☐
.កណ្តុរ	☐	ស្វា	☐	.ឆ្កែចចក	☐
.សេក	☐	ក្ងាន	☐	.ឆ្មា	☐

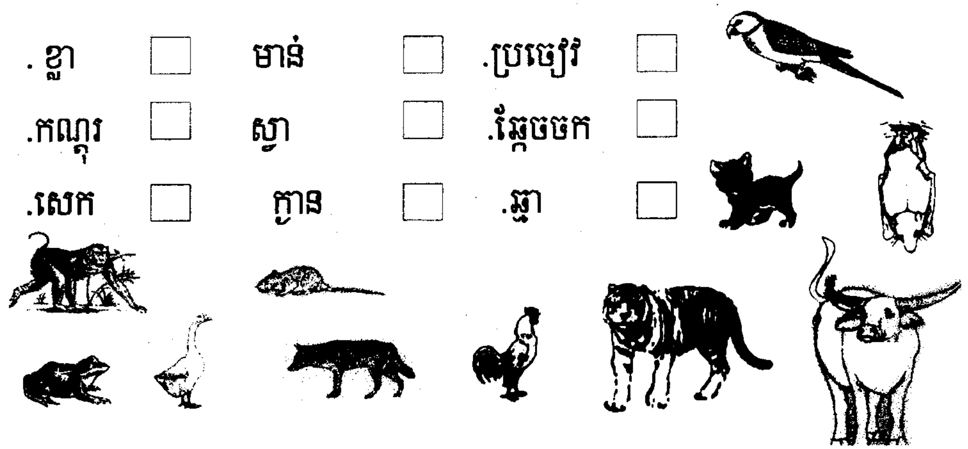

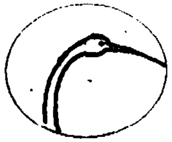

រឿង

គប់កុកដាច់ក!

ថ្ងៃមួយពូកុយនិងកូនរបស់គាត់នាំគ្នាទៅច្រូតស្រូវ ។ ជួនពេលនោះពូកុយបានឃើញសត្វកុកមួយនៅក្បែរមាត់ត្រពាំង　　គាត់កើតមានចិត្តចង់បានកុកមកធ្វើជាអាហារ ហើយក៏យារក្វាងគប់កុកនោះមួយទំហឹងដាច់ក ។ ឃើញដូចនោះ កូនគាត់ក៏រត់ទៅប្រាប់ម្តាយថា:

កូន: ម៉ែ! ឪគប់កុកដាច់ក!

ម្តាយលឺប្តីឡោះក៏តបថា:

ហេតុអ្វីបានជាកូនមិនយកមកសួរ?

កូន: ឪគប់កុកដាច់ក

ម្តាយ: អើ! ឯងទៅយកវាមកអោយម៉ែស្ងរ

កូន: មិនមែនដាច់កកុកទេ គឺដាច់កឪ!

ម្តាយ: ពុទ្ធោឪវា!

“ ការសំលាប់សត្វព្រៃនាំមកនូវសេចក្តីវិនាសដល់ខ្លួន ”

ស្នាដៃគ្រូ-សិស្ស

វាចារ

សត្វព្រៃ

កំនាព្យ(បទកាកគតិ)

ខ្ញុំជាសត្វព្រៃ   រស់នៅភិតភ័យ   ខ្លាចពួកបងព្រាន
ចូលចិត្តសំលាប់ ចាប់យកបំពាន   ដោយខ្លួនឯងមាន
សំលាប់ពួកខ្ញុំ ។

ខ្ញុំសូមអង្វរ   ស្ម័គ្រចូលកំដរ   រស់នៅមូលផ្តុំ
ឱ្យតែខ្លួនរស់   ជាពួកជាក្រុម   ប្រមូលគ្នាជុំ
ចំនួលជូនអ្នក ។

កូនព្រាត់មេបា ព្រាត់គូសង្សារ   ខ្លួនជាប់អន្ទាក់
កំព្រិកំព្រា   រងារញ៉ូរញ៉ាក់   ខ្លួនជាប់ជំពាក់
ក្នុងទ្រុងអប្រិយ៍ ។

អ្នកហូបស៊ើតឆ្ងាញ់ ពួកអ្នកប្រមាញ់ ឆ្លើតនូវសំដី
ពួកអ្នកមានប្រាក់ អោយតំលៃថ្មី   ខិតខំឃ្មាតខ្មី
ប្រហារចាប់យក ។

គួរអនិច្ចា   រស់នៅខ្លោចផ្សារ   ក្នុងទីធ្លាប់ជ្រក
ធ្លាប់មានមិត្តភក្តិ ឆ្លើយឆ្លងទៅមក   កន្លែងធ្លាប់ជ្រក
បែរស្ងាត់ជ្រងំ ។

(និពន្ធដោយលោកនាយកសាលាបឋមសិក្សាមហាសាំង)

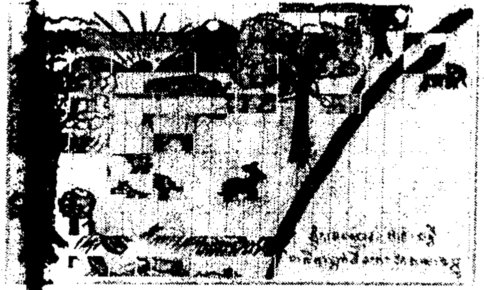

សិស្សថាវ ចន្ទីសាលាបឋមសិក្សា២ធ្នូ

សិស្ស ស៊ុម វុទ្ធី សាលាបឋមសិក្សាវត្តពុទ្រា

កូនចាបតូចអើយ

កំណាព្យ(បទកាកគតិ)

សត្វចាបតូចមួយ   ហើរលឿនបោះពួយ
ចូលចុងរុក្ខា   ខ្ញុំខំសំលឹង
តាមមើលបក្សា   ចង់ថ្លែងវាចារ
ឆ្លើយឆ្លងសំដី ។

ខ្ញុំស្រែកហៅថា   មកជិតយើងវ៉ា
យើងអោយចំនី   តែចាបមិនស្តាប់
មិនយល់សំដី   នៅតែធ្វើហី
រួចហើរទៅបាត់ ។

និពន្ធដោយៈ សិស្ស ញ៉ិម ប៊ុនថាថ្នាក់ទី៥"គ" សាលាបឋមសិក្សាក្រពាំងរោប

សិស្ស ញ៉ិម ប៊ុនថា សាលាបឋមសិក្សាគីរីវង្ស

ចំរៀង
ក្លឹប សាលា ខ្ញុំ

១- បក្សាមានជ័យបក្សីមានឫទ្ធិ   ជាឈ្មោះល្អពិតប្រចាំក្រុមក្លឹប(២ដង)
បរិស្ថានថ្មីជោគជ័យពិសិដ្ឋ   ល្បីល្បាញលោកពិតនៅលើលោកា
ឡាឡា------។

២- មានក្លឹបសិក្សាកុមារសប្បាយ   រីករាយក្អាកក្អាយក្នុងការសិក្សា(២ដង)
ចូលរួមចំនែកនិងខំជួយស្ថារ   សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារឱ្យបានរុងរឿង
ឡាឡា-------។

៣- បរិស្ថានធម្មជាតិសែនស្រស់ប្រិមប្រិយ   រីកដុះលើដីសែនល្អប្រណីត(២ដង)
រីកស្រស់បំព្រងនៅក្នុងដួងចិត្ត   ចង់រួមស្នេហ៍ស្និទ្ធនៃបរិត្យកាយា
ឡាឡា-------។

៤- យើងខ្ញុំកុមារសិក្សារាល់ថ្ងៃ   មានចិត្តរីករាយទទួលអបអរ(២ដង)
បរិស្ថានថ្មីទឹកដីបវរ   សូមសុខភាពល្អប្រសើរថ្ងៃថ្លា
ឡាឡា------។

និពន្ធដោយលោកគ្រូ សុខ សាន
នាយករងសាលាបឋមសិក្សាបន្ទាប់
លំនាំបទទូកក្តោងតូចមួយ

សំនួរចំលើយសិស្សតាមរយ: ប្រអប់សំបុត្របរិស្ថានខ្ញុំ

កុមារី សួស សុខវ៉ា សាលាបឋមសិក្សាពង្របានសួរថា:
ហេតុអ្វីបានជាគេថែរក្សាសត្វព្រៃ ?

ចំលើយ
បានជាគេថែរក្សាសត្វព្រៃព្រោះគេយល់ថាសត្វព្រៃ:
- ជួយបង្កាត់និងពង្រាយគ្រាប់ពូជរុក្ខជាតិ
- ការពាររុក្ខជាតិពីសត្វល្អិតចង្រៃ(ជួយដល់កសិកម្ម)
- ផ្តល់ជីជាតិអោយដីនិងរុក្ខជាតិ
- ជួយរំលាយកាកសំណល់ធម្មជាតិនៅលើផែនដី
- រក្សាបណ្តាញខ្សែអាហារនិងលំនឹងធម្មជាតិ
- ទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរ
- ជួយជាកំលាំងអូសទាញរបស់មនុស្ស

ប្អូន សាំង ផល្លី សាលាបឋមសិក្សាបន្ទាប់បានសួរថា:
១ ហេតុអ្វីបានជាប្រទេសគេមានព្រៃឈើនិងសត្វព្រៃច្រើន ?

ចំលើយ
បានជាប្រទេសគេមានព្រៃឈើនិងសត្វព្រៃច្រើន ព្រោះ គេមានច្បាប់ការពារសត្វព្រៃនិងព្រៃឈើ ហើយប្រជាជនគេគោរពច្បាប់ មិនបរបាញ់សត្វឬកាប់ព្រៃឈើ ។

កុមារី សេង សុវណ្ណចន្ទ័សិលា សាលាបឋមសិក្សា២ធ្នូ បានសួរថា:
១ តើការបាត់បង់សត្វព្រៃប៉ះពាល់បរិស្ថានដែរឬទេ ?

ចំលើយ
ការបាត់បង់សត្វព្រៃពិតជាប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន។ ព្រោះសត្វព្រៃមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយព្រៃឈើនិងមនុស្ស ព្រមទាំងសត្វព្រៃដូចគ្នាផងដែរ។

កុមារីញ៉ាន ចន្នី សាលាបឋម

សិក្សាបន្ទាប់បានសួរថា:

តើ សត្វព្រៃទាំងអស់ មានចំនួនប៉ុន្មានប្រភេទ?

ឬមានតិចជាងនេះ?

ប្អូនប្រុស ស៊ុំ ចន្ថា សាលាបឋម

សិក្សាមហាសាំងបានសួរថា:

តើគួរ ធ្វើដូចម្ដេច ដើម្បីអោយសត្វព្រៃកាន់ តែច្រើន ឡើង?

ចំលើយ

តាមការស្រាវជ្រាវ គេមិនទាន់បានដឹងអំពីចំនួនពិតប្រាកដនៃប្រភេទសត្វនៅឡើយទេ ។ ជីវវិទូភាគច្រើនបានប៉ាន់ស្មានថា យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានសត្វ ៥-១០លានប្រភេទខុសគ្នាដែរ ប៉ុន្តែអ្នកខ្លះគិតថាមានចំនួនរហូតដល់ទៅ ៣០-១០០លានប្រភេទ ។ រហូតមកដល់ពេលនេះ គេបានស្គាល់សត្វ ១.៥លានប្រភេទ ។ ប្រមាណជា៩០% នៃប្រភេទសត្វគឺជាសត្វល្អិត ។ ចំនែកឯនៅប្រទេសកម្ពុជាយើងវិញ គេឃើញមាន ថនិកសត្វ ២១២ប្រភេទ ល្មូន ២៤០ប្រភេទ បក្សី ៧២០ប្រភេទ ត្រី ៨៥០ប្រភេទ ។

ចំលើយ

ដើម្បីអោយសត្វព្រៃកាន់តែច្រើនឡើង យើងត្រូវនាំគ្នាការពារនិងថែរក្សាវាអោយល្អ ដូចជាកុំធ្វើការបរបាញ់សត្វព្រៃ កុំបំផ្លាញព្រៃឈើដែលជាជំរករបស់វា និងនាំគ្នាដាំដើមឈើអោយបានច្រើន ។

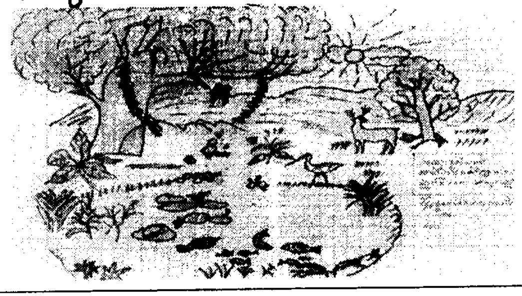

ល្បែងប្រាជ្ញា

"ក្រមានប្អូន ជូនឈ្មោះមួយម៉ាត់ ឈុបក្រមួយចាត់ ត្រូវឈ្មោះសត្វពាហនៈ តើសត្វអ្វី?

"សត្វមួយជើង១០ ភ្នែក២០០០០០០ (ពីរលាន)" តើសត្វអ្វី?

"សត្វប្អូនជូនឈ្មោះគ្នា សត្វមួយនៅក្នុងគង្គា សត្វមួយ នៅឋានអាកាស សត្វមួយនៅឋានផ្ដេសផ្ដាស់ សត្វមួយនៅឋានមនុស្សលោក" តើសត្វអ្វីខ្លះ?